

בס"ד עלון מס' 174 לשבת 3.1.2015 - יב' טבת תשע"ה

לתענית חזרת: שיגא 054-6868199

זמני ת"א:

בניסת השבת: 16:27

יציאת השבת: 17:28

ר"ת: 18:00

לקבלת העלון במייל - שלחו
הודעה ל: sagif_walla.co.il

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

ב' י"ז

על הפרשה - הרה"ג דוד שאלתיאל שליט"א (מתוך אתר 'הלכה יומית')

נאמר בפרשה (מה, א-כ): "ויהי אחרי הדברים האלה, ויאמר ליוסף הנה אביך חלה. ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים. ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך, ויתחזק, ישראל וישב על המטה וכו', ועתה שני בנך הנולדים לך בארץ מצרים, עד באי אליך מצרימה לי הם. אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי וכו'. וירא ישראל, את בני יוסף ויאמר, מי אלה. ויאמר יוסף, אל אביו, בני הם, אשר נתן לי אלהים בזה, ויאמר קחם נא אלי ואברכם. ויקח יוסף, את שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל, ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו. וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים, והוא הצעיר, ואת שמאלו על ראש מנשה. שכל את ידיו, כי מנשה הבכור. ויברך את יוסף וכו', וירא יוסף כי ישית אביו יד ימינו על ראש אפרים וירע בעיניו, ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על ראש מנשה. ויאמר יוסף אל אביו, לא כן אבי, כי זה הבכור, שים ימינך על ראשו. וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל, ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים. ויברכם ביום ההוא לאמור, בך יברך ישראל לאמור, ישמך אלהים כאפרים וכמנשה, וישם את אפרים לפני מנשה."

בברכה מיוחדת זו שבייך יעקב אבינו את בני יוסף, זכו בני ישראל כולם, שבכל ליל שבת הם מברכים בה את בניהם, "ישימך אלהים כאפרים וכמנשה". והשאלה המתבקשת היא, אם אמר יעקב ליוסף "שני בנך הנולדים לך כראובן ושמעון יהיו לי", אם כן ראוי היה לנו יותר לברך את בנינו בברכת ישימך אלהים כראובן וכשמעון, ומדוע זה אנו אומרים כאפרים וכמנשה, ועוד צריך לבאר, מדוע נחשבים אפרים ומנשה בעיני יעקב יותר מראובן ושמעון, וכן יש לבאר מהו שנאמר "וישם את אפרים לפני מנשה", מהי ההדגשה היתירה בדבר זה? כאשר ראה יעקב אבינו את אפרים ומנשה, שאל את יוסף, מפני מה קראת להם בשמות אלו, ענה לו יוסף, שלראשון קרא מנשה "כי נשני ה' את כל עמלי ואת כל בית אבי", והכוונה בזה שה' הרחיק אותו מביתו של יעקב אבינו, בית שכולו תורה ויראת ה'. ולשני קראתי אפרים, "כי הפרני אלהים בארץ עניי", שה' גדלני בארץ אויב, והגעתי למעמד געלה ביותר במלכות מצרים. ולאות תודה ושבח לה' יתברך, קרא את בנו על שם גדולתו. אמר לו יעקב ליוסף, ההסתכלות שלך על החיים אינה נכונה, כי בראשית היית צריך לקרוא לבנך הראשון על שם הטובות שעשה ה' איתך, ולכן היית צריך לקרוא לו אפרים, ואילו רק לשני היית צריך לקרוא על שם הצרות שבאו עליך, ולקרות שמו מנשה. כי תמיד ההסתכלות והמבט של האדם צריכה להיות על חצי הכוס המלאה, ולכן הקדים יעקב את אפרים בברכתו, וגם הדגיש הפסוק "וישם את אפרים לפני מנשה", כי כך צריכה תמיד להיות הראייה של האדם על החיים, ראשית כל על הטובה, ורק אחר כך על הרעה. ויזכור האדם כי גם הצרות הבאות אליו מאת ה', כולן הן לטובה, ובאמת אינן צרות כלל, אלא טובות, כמו שאמרו רבותינו על הפסוק "כי ארד אל בני אבל שאלה", אמר לו ה' ליעקב, אני עושה את בנך מלך ואתה עושה עליו אבלות? כי האדם אינו מודע תמיד לדרכי ה', ולדרך בה הצרות, באמת הן טובות גדולות. ולפיכך אנו מברכים את הבנים "כאפרים וכמנשה", שתשיג אותם תמיד הטובה, גם במה שנראה כאילו אינו לטובה.

בגמרא בתענית (כא.) מובא מעשה על רבי נחום איש גמזו, ששלחו אותו בני ישראל למלך לבקש טוב על היהודים, ושלחו עמו ארגז מלא אבנים טובות ומרגליות, וכששהה רבי נחום במלון אורחים בדרך, באו גנבים וגנבו את כל המרגליות שהיו לו בארגז, ושמו תחתייהן עפר ואבנים פשוטות, שלא ירגיש רבי נחום בשינוי במשקל הארגז, אם היה ריק. הגיע רבי נחום אל המלך, ואמרו לו, היהודים שלחו אליך דורון, מתנה טובה. צוה המלך למשרתיו שיפתחו את הארגז, ומצאו שכולו מלא עפר. וכמעט שהוציאו את רבי נחום למיתה, ורבי נחום בשלו, אומר "גם זו לטובה", כי כל מה שעושה ה' יתברך, הכל לטובה. בא אליהו בדמות משרת לפני המלך, ויאמר לו, הנה זה העפר ששלחו אליך היהודים, הוא עפר מעפרו של אברהם אביהם, שהיה משליך אותו על אויביו ומנצח במלחמות. ויבוקש הדבר וימצא כי כן הוא, שהעפר ההוא, היתה בו סגולה מיוחדת כשזרקו אותו על האויבים, שנצחום. וכך ניצל רבי נחום, בזכות מה שהיה יודע להודות לה' על הרעה, כשם שהוא מודה על הטובה, כי ידע שבאמת, הכל לטובה.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

עוד מעשה מובא בגמרא, ברבי עקיבא, תלמידו של רבי נחום, שפעם רצה להכנס לאיזו עיר, וסגרו השומרים את שערי העיר ולא נתנו לו להכנס. ואמר "כל דעביד רחמנא לטב עביד", כלומר, כל שעושה ה', לטובה עושה. והנה היו עמו שלשה דברים, חמור, נר ותרנגול. בא אריה טורף וטרף את החמור, בא הרוח וכיבה את הנר, ובא חתול וטרף את התרנגול. ועל כל דבר היה רבי עקיבא אומר, כל דעביד רחמנא לטב עביד. ולסוף באו שודדים על העיר, והרגו את כל מי שהיה בתוכה, ואילו היה רבי עקיבא בתוכה, היה נהרג גם הוא, ואילו היה לו נר, היו מבחינים בו והורגים אותו, וכן אילו היה לו חמור או תרנגול, ודאי היו עושים רעש וגם כן היו מבחינים בו האויבים, נמצא שהכל היה לטובה. ויש להעיר, מה הטעם שתפס לו רבי עקיבא לשון שונה מרבו, רבי נחום, שהיה אומר "גם זו לטובה", ואילו רבי עקיבא השתמש במטבע לשון שונה. והתשובה לזה, כי רבי עקיבא ראה, שהלשון שתפס רבו, היא לשון שאינה טובה כל כך, שלשון "גם זו לטובה" משמעה, שאף שהיה יכול להיות טוב יותר, מכל מקום "גם זו לטובה", ואילו רבי עקיבא תפס לו לשון טובה יותר, שבאמת רק כך היא הטובה, "כל מה שעושה ה' לטובה עושה"! וכן היה בימים האחרונים של מלחמת העולם השנייה, שאשה אחת נגזר דינה למוות בתליה בחצר גטו ברגן בלזן, כיון שנתפסה גונבת קליפות תפוחי אדמה. ולאחר שכבר נקשר החבל על צווארה, נשמע לפתע קול האזעקה מחמת תקיפת מטוסי בעלות הברית על גרמניה. התחננה האשה לחברותיה שיתירו את החבל מצווארה, כיון שידיה קשורות, שחררו אותה חברותיה ומיד ברחו לתפוס מחסה. ל"רוע" מזלם, ירדו לתפוס מחסה במבנה תת קרקעי שבו הסתתרו הנאצים הארורים מפקדי המחנה. מיד הורה המפקד לשני הנשים באיומי אקדח לצאת מן המקום, בצער רב הן יצאו ממנו והסתתרו מתחת לקיר סמוך. לא חלפה דקה ולפתע נשמע קול פיצוץ עז מפצצה שהטילו מטוסי בעלות הברית הישר על מקום המסתור שבו שהו הגרמנים. נמצא, שהכל לטובה היה, כי אין רע יוצא מאת ה' יתברך, אלא שאין אנו יודעים תמיד מהי הטובה שצומחת מכל מהלך, וצרכים אנו להאמין כי הכל לטובה.

וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת (מז,כט)

והמדרש (ילקו"ש רנו) על הפסוק זה אומר: "אמר לו הקב"ה ליעקב: 'חייך נטמן אתה, ואין אתה מת!'. וצריך להבין – היכן זה מוכח בפסוק שלפנינו? והנה על הפסוק (מלכים א' ב,א): 'וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָוִד לְמוֹת' שאלו חז"ל: מדוע לא נאמר "המלך דוד – כמו בכל מקום? ותיירצו – משום שאין שררה ליום המוות, והיינו שכאשר מזכירים את יום המוות – לא מזכירים את גדולתו של האיש. והנה ידוע שהשם "יעקב" מורה על שפלות וגלות, והשם "ישראל" הוא שם של שררה. ולפי זה קשה – האיך הוזכר 'וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת' – הרי אין שררה ליום המוות? – מכאן מוכח שיעקב אבינו לא מת!.. (תפארת יהונתן)

וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אַבְרָהָם וַיִּצְחַק וַיִּדְגּוּ לְרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ (מח,טז)

כאשר ניגשו מנשה ואפרים, נכדיו של יעקב אבינו עליו השלום, להתברך מפיו טרם פטירתו, בירכם בין השאר בזה הלשון: "וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אַבְרָהָם וַיִּצְחַק וַיִּדְגּוּ לְרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ". ויש להתבונן, מהי כוונתו של יעקב שהתפלל "וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי", וכי חיפש הנצחה לשמו? אלא מבאר רבנו האור החיים הקדוש, שברכם שיזכו לקבל את שלש המעלות של אברהם יצחק ויעקב שיש בהם שלמות הבריאה, ואז כל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה'. על ידי שם "אברהם", יקבלו נטיה כלפי חסד כאברהם איש החסד, ושם "יצחק" ישפיע על מידת הגבורה להתגבר על היצר לעשות רצון הבורא כיצחק, וכן על העבודה שזו התפלה. ושם יעקב ישפיע על האמת ועמל התורה כיעקב. אולם ישנה תמיהה מתבקשת על נוסח ברכתו של יעקב מביאה ראש ושיבת "פורת יוסף" הגאון רבי יהודה צדקה זצוק"ל בספרו "קול יהודה": כיצד מקדים יעקב אבינו שמו לשם אבותיו? הלא משורת דרך ארץ היה לו להקדים שם אבותיו לשמו, ולומר: "ויקרא בהם שם אבותי ושמי"? וכפי שעשה בתחילת הברכה שהקדים את אבותיו, ואמר "האלוקים אשר התהלכו אבותי לפני אברהם ויצחק", ורק אחר כך אמר "האלוקים הרואה אותי"? ומביא הרב ביאור, שהנה כל אחד מאבותינו מסמל עמוד אחר. אברהם אבינו מסמל את עמוד החסד, שהיה מכניס אורחים. יצחק אבינו מסמל את עמוד העבודה, שהיא התפלה, כמו שנאמר: "ויצא יצחק לשוח בשדה" וכן את מידת הדין והגבורה. יעקב אבינו לעומתם, מסמל את עמוד התורה, שמסר נפשו על לימוד תורה, כמו שנאמר: "ויעקב איש תם יושב אוהלים". ולכן כאשר רצה יעקב להטביע בזרעו את מדותיו ומדות אבותיו, הקדים את "שמו" (מידתו) המסמל את לימוד התורה ל"שם אבותיו" המסמלים תפלה וחסד, שכן התורה היא הבסיס לכל המדות. וכן הוא הסדר במשנה באבות: "על שלושה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים". ומדוע התורה היא הבסיס? קודם כל, כי מהתורה אפשר להגיע לחסד, אבל מחסד אי אפשר להגיע לעסק התורה. ועוד, שבלי הדרכתה של התורה, מידת החסד ומידת העבודה עלולים להיפך לעוון. כמו למשל, המושג 'המתת חסד', שחושבים שעושים חסד עם החולה, וגורמים לו רעה גדולה, או לשמח אנשים במושב ליצים. וכן גבורה

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

ודין צריכים להיות על פי הדרכת התורה, כדי שלא יהיה בבחינת מקום המשפט שם מקום הרשע. הקדים יעקב את התורה, להורות שבלי הבסיס של התורה, ניתן להגיע לחסד ודין החשובים לעבירה. ורמו לזה בפסוק "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם", לפני שעושים חסד יש להקדים את אמיתות התורה. (הרב עובדיה חן מתוך אתר 'הידברות')

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף רְאֵה פָּנֶיךָ לֹא פָּלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת זְרַעְךָ (מח,יא)
מדוע מדגיש הפסוק "רְאֵה פָּנֶיךָ לֹא פָּלַלְתִּי", והרי לכאורה די היה לומר "לראותך לא פללתי"? תרץ הרב חיים מאיר ברוין זצ"ל בספרו "תולדות חיים": יעקב אבינו חשש, שאולי במשך הזמן הארוך ששהה יוסף במצרים, התקלקל וסטה מדרך הישר. אמנם יעקב ראה, שיוסף מתנהג בצדקות ובפרישות, אך חשש, שמא מראה יוסף את עצמו כצדיק רק למראית עין, כדי למצוא חן בעיני אביו ואחיו, כי יודע יוסף, שאם לא יראה צדיק, לא יחשיבו אותו לכולם. ידוע, שיש אבן בחן לבדיקת האדם – האם תוכו כבדו, ואבן בחן זו היא בניו ובנותיו של האדם. אם הוא מגדל את בניו בדרך התורה והיראה, הרי זה סימן מובהק שגם בפנימיותו הוא ירא את ה'. לכן אמר יעקב ליוסף: "רְאֵה פָּנֶיךָ" – להסתכל בפנימיות שלך "לֹא פָּלַלְתִּי", כי האדם יראה רק לעינים, אבל עכשיו, ש"הִרְאָה לִי אֱלֹהִים גַּם אֶת זְרַעְךָ" שהם צדיקים – מזה אני רואה את פנימיותך, שאתה צדיק וירא שמים בסתר כבגלוי.

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף רְאֵה פָּנֶיךָ לֹא פָּלַלְתִּי (מח,יא)
בס"ד אפשר לרמוז ראה פניך – כלומר הפנים של אותיות יוסף יוד ויו סמך פה עולים בגימטריה מלאך (כמניין 91) – רמו לו יעקב, שלא חשב שמראה פניו יהיו כפני מלאך, מאחר ושהה בארץ שטופת זימה וחשש שמא יכשל בעריות, ולאחר שראה שפניו הם כפני מלאך, שמח.

הקבצו ושמעו בני יעקב (מט,ב)

מובא במדרש רבה: ביקש יעקב לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה. אמר יעקב בניי שמא יש פסול בכם? פתחו ואמרו "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". ודברי המדרש צריכים ביאור, אלא הסביר זאת הרה"ק המקובל רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א וגילה כאן סוד גדול: דהנה כתבו המפרשים את הטעם שעם ישראל היו בגלות מצרים 210 שנים, מפני שאחי יוסף במכירתם אותו פגמו בשם ה' "אהיה" שהוא בגימטריה 21. כלומר 9 אחים היו במכירה, וצירפו שכינה עמהם, יחד 10. 10 כפול 21 = שנה 210 והנה, כשהקב"ה הראה למשה את הסנה (שמות ג') כתוב שם כי "סר" לראות. כשהקב"ה אמר למשה שילך לגאול את ישראל, הבין משה שגלות מצרים מכפרת על מכירת יוסף, אך חשב שפגמו בשם י-ה-ו-ה שהוא בגימטריה 26 כפול 10 = 260. וזהו וירא ה' כי "סר" לראות – סר' 260, לכן חשב משה שיגאלו ישראל אחרי 260 שנה ואילו עכשיו זה רק שנת 210. ולכן שאל את הקב"ה שם "מי אנכי כי אלך אל פרעה, וכי אוציא את בני ישראל ממצרים" – הרי הם רק 210 שנה כאן, ועדיין לא בא זמן גאולתם ממצרים? ענה לו הקב"ה "כי 'אהיה' עמך" – א-ה-י-ה שמי = 21, והגיע זמן גאולתם. אך יעקב אבינו כן הבין שפגמו בשם א-ה-י-ה. ועשה חשבון של 9 אחים שהיו במכירה. 9 כפול (21 אה-יה) = 189. א"כ חשב יעקב שיגאלו בשנת ה-190. לכן ביקש יעקב לגלות את ה"קץ" גימטריה 190. אך "נסתלקה ממנו שכינה" – ראה בנבואה שבשנה זו לא יגאלו, כי נעלם (נסתלק) ממנו שצירפו שכינה עמהם, וגאולתם לפי החשבון היא רק בשנת 210. לכן אמר יעקב: "בניי שמא יש פסול בכם? אולי יש בכם עוד חטא חוץ ממכירת יוסף ולכן אינכם נגאלים אחרי ה"קץ"? אמרו לו בניו: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" – צירפנו את השכינה, לכן לא נגמרה עדיין הגלות רק בזמן 210 שנה, כי 10 פעמים אה-יה = 210.

וירא מנחה פי טוב .. ויט שכמו לסבל (מט,טו)

פסוק זה ביאר הצדיק רבי יצחק מוורקא זצ"ל: "וירא מנחה פי טוב - מתי זוכה האדם למנוחה אמיתית? אם מקיים – בעצמו "ויט שכמו לסבל" - גומר הוא בלבו להיות סבלן ומוכן לסבול הכל...

וימת יוסף בן מאה ועשר שנים (נ,כו)

מפני מה לא האריך ימים יוסף כשאר אחיו? אומרת הגמרא בברכות (דף נה): כיון שיוסף הנהיג עצמו ברבנות, מת הוא לפני אחיו (דכתיב: 'וימות יוסף וכל אחיו, רש"י). טעם נוסף מצינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק לח): שכיון ששמע עשר פעמים את המילה "עבדך" על אביו ולא מחה, לכך הורידו לו עשר שנים מחיו. לפי הטעם השני מובן מדוע הורידו ליוסף עשר שנים מחיו, שהרי שמע עשר פעמים לשון שאינה מכובדת על

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

אביו ולא מחה. אולם לפי הטעם הראשון, מדוע הורידו ליוסף עשר שנים? **מבאר החתם סופר** באופן נפלא, ששני הטעמים שהובאו בחז"ל משלימים זה את זה. חז"ל בגמרא בסוטה (דף יא) מגלים לנו שמידה טובה מרובה ממידת פורענות. על מידת פורענות כותבת התורה (ויקרא כו, יח): "וְיִסְפְּתִי לְיִסְרָה אֶתְכֶם שְׁבַע עַל חַטָּאתֵיכֶם", כלומר שהקב"ה משלם על החטא פי שבעה, נמצא שעל מידה טובה משלם הקב"ה לכל הפחות פי שבעה. כעת נעשה חשבון: יוסף סבל במצרים שלש עשרה שנים – שתיים עשרה מתוכן שהיה בבית הסוהר, ושנה כעבד בבית פוטיפר. אם מידה טובה מרובה פי שבעה, מגיעות לו תשעים ואחת שנים טובות, אלא שיוסף מלך במצרים רק שמונים שנה. לאן נעלמו אחת עשרה שנה? לפי שני הטעמים שהביאו חז"ל מובן הדבר היטב. עשר שנים הורידו לו על ששמע עשר פעמים את המילה 'עֶבְדְּךָ' על אביו, ולא מחה. ושנה נוספת הורידו לו על שהנהיג עצמו ברבנות, ולכן יצא שמת הוא לפני אחיו. (ומתוק האור).

מה גרם לעיניי והלב של עם ישראל להיסתם? (הרב משה דייץ)

פרשת ויחי נקראת "פרשה סתומה" לפי שאין הפסק בספר התורה בין פרשת ויגש לפרשת ויחי. רש"י שואל למה פרשה זו סתומה? ורש"י עונה: לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר שבקש לגלות את הקץ לבנינו ונסתם ממנו. ע"כ. ויש להבין את פירוש הראשון מהו המשמעות נסתמו עיניהם וליבם. בספר "יגל יעקב" מפרש הגאון ר' יעקב חיים סופר זצ"ל שהנה יש שני מיני שעבוד, האחד – שעבוד הנפש, והוא מניעת עסק התורה והמצוות. והשני – שעבוד הגוף שעוסק בדבר שאין יכול הגוף לסבולו אלא רק בהכרח. והנה המצרים ידעו את סוד הדברים שכל זמן שישראל עוסקים בתורה ובמצוות, לא יצליחו לשעבדם בשעבוד הגוף, ולשבור את רוחם. מפני שהתורה מחכימה את האדם ונותנת לאדם שמחה וכח לסבול את צער הגוף ולא להתיאש. וכמו שנאמר בתהילים "עדות ה' נאמנה מחכימת פתי פיקודי ה' ישרים משמחי לב". עוד נאמר "החשתי מטוב וכאבי נעכר" והיינו כאשר האדם מפסיק לעסוק בתורה שנקראת "טוב" אז כאבי נעכר. ולכן המצרים בתחילה התחילו לשעבדם שעבוד הנפש, כלומר שלא הניחום לעסוק בתורה. וזה היה שנתנו להם פיתויים לעסוק בעניינים של עולם הזה, כגון תפקידים חשובים בממשל המצרי. באופן שיהיו שקועים בחומריות ואז ממילא הם יתנתקו מהתורה. ואחר שהתנתקו מהתורה התחילו לשעבדם שעבוד הגוף. וזה שכתב רש"י ז"ל שכיון שנפטר יעקב אע"ה נסתמו עיניהם ר"ל עין השכל. שלא הניחום לעסוק בתורה ולהתחכם. וגם נסתם ליבם, כלומר שכיון שאין להם את עסק התורה ממילא אין מה שישמח את ליבם. ואח"כ התחילו לשעבדם שעבוד הגוף.

ביאור נוסף מובא בספר "זאת ליעקב" להגאון ר' שמואל יעקב בורנשטיין שליט"א לעם ישראל ישנם שני כחות של שררה והנהגה. "סנהדרין ומלכות" והם "העיניים והלב" של ישראל. כוחות אלו נתנו מיעקב אבינו ליהודה בפסוק בפרשה "לא יסור שבט מיהודה, ומחוקק מבין רגליו" ומפרשת הגמ' (סנהדרין ה ע"א) "לא יסור שבט מיהודה" – אלו ראשי גליות שבבבל, שרודין את ישראל בשבט. "ומחוקק מבין רגליו" – אלו בני בניו של הלל, שמלמדין תורה ברבים. ע"כ. הרי לנו שני כוחות "עיניים" ו"לב", הסנהדרין נקראו "עיני העידה" וכן גדולי האומה בכל דור היושבים על מידן הם מורי ההלכה והדרך בכל דור ודור. העומדים בפרץ להורות לעם את המעשה אשר יעשון. ואילו המלך וראשי גליות הם נקראים "לב העם", לפי שהם הדואגים לכל צרכי העם במובנים הגשמיים. וכלשון הרמב"ם (ה' מלכים פ"ג ה"ו) שלבו של המלך הוא לב כל קהל ישראל. ולפיכך כשיעקב אבינו היה עמהם הרי הוא היה העיניים והלב גם יחד, ולכן אף אם היו סובלים צרת השעבוד לא היו עיניהם ולבם של ישראל נסתמים. אבל כשמת יעקב אבינו נסתמו "עיניהם" ו"לבם" של ישראל מצרת השעבוד. ולפיכך עיקר הסתימה מצרת השעבוד בא מחמת פטירת יעקב. ובאמת כאשר משה רבינו הגיע נאמר שם "וירא בסבלותם" ופירש רש"י נתן 'עיניו ולבו' להיות מיצר עליהם. הרי שהיה למשה רבינו את כח ההנהגה שהיה ליעקב, הדרכה רוחנית, ועיצות וסיוע גופני שהיה נותן להם. ולפיכך כבר היה בזה את הדרך לצאת מהגלות.

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. לרפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, שרה בת תמרה, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתייה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.